

De koorheer, een oogenblik, leek verslagen. Dan viel hij kribbig uit: „Laten wij er over zwijgen.... Als je elk criterium van constitutioneel gevoel verloren hebt, dan valt er niet meer te praten.”

Spini kuchte. Zijn argelooze, heldergrijze oogen keken verschrikt naar Renato. Deze zachtmoedige, die nooit één uur vergat tot de uitverkoren discipelen van den weergekeerden Christus te hebben behoord, al mocht ook gansch de wereld Dien verloochenen, — hij duchtte elk woord, dat op twist geleek.

Renato stopte zijn geliefkoosde pijp, het oude jaarmarkt-geschenk van Pimpia.

„Wie van verdere discussie afziet....” insinueerde hij, en hij zoog den brand in zijn geurigen Portorico. Rookwolken verduisterden den schrielen lichtval uit het wit-overschaalde peertje.

„Mazzini zegt....” ging Don Pompeo verpletterend tegenwerpen, maar de juiste tekst wilde hem niet invallen.

Hij verrees uit de machtige omarming van zijn leunstoel en ging zoeken in de boekenkast, aan het andere einde van de kamer.

„Onze goddelijke Meester, toen hij van ons heenging, was óók op weg naar Rome, met ons allen....” zei zachtjes Spini tot Renato.

De schilder bezag hem met verteederling. Waar, in de roezige wereld, vond je nog deze onbezweken trouw, die over heel een menschenleven heenreikte?

„En wij gingen het Koninkrijk Gods stichten....” zei Spini nog zachter, doch met een bijna bestraffende droevigheid.

Driftiger zocht de koorheer zijn boekenrijen langs; zijn breede soutanerug bolde balsturig.

In de verte sloeg de Domklok zeven uur. Zuiver en gaaf door den kouden avond kwamen de bronzen gonzingen over. Welk een rust, dacht Renato; een rust, door geen enkel wangeluid beschadigd, en die als een heldere vrede alle dingen omgaf en verbond.

Het Seminarie stond hoog in het stadje, aan een klein keienplein, onder de cyclopische muren van den burcht van Bisschop Romualdo. Zij hoorden een muidier klinkklaar voorbijstappen. Een stem riep iets in een landelijken klank. Dan werd de stilte zelve hoorbaar.

Renato dacht opnieuw aan Flavia. Hij zag haar fijn profiel. Waar zou haar zachte leven nu verblijven? En als zij dacht aan hem, hóe zou zij denken? Met een toegenegen medelijden? Hij voelde, dat het zoo wel zijn moest. Het deed hem een schrijnende pijn en maakte hem toch gelukkig.... een pijn, die wel nooit meer genezen zou. Maar waarom ook? Lief te hebben is een rijkdom, die niemand ons ontnemen kan. En zijn vaste voornemen, nu en altijd zoo goed voor haar te zijn als hij vermocht, vervulde plotseling zijn hart met een lichte vreugde.